

violent apostrofat la Constantinopol — spunea el în această telegramă —, dar voi spune că un depozit de arme făcut de noi în timpul turburărilor, la Bolgrad, a fost transportat la București în previziunea că ar putea să fie necesar acolo, dată fiind excitarea spiritelor. A nega este imposibil. Trebuie deci să mărturisim că aceste arme ne aparțin. Alteța-Voastră aprobă? Sau ce trebuie să spun? Căci rolul meu va fi de nesuștinut, încercînd s-o ocolesc »¹. La această telegramă, Cuza răspunde în aceeași zi, tot cifrat, prin șeful său de cabinet Baligot de Beyne. « Principele domnitor — telegrafiază acesta din urmă — aprobă explicațiile dumneavoastră, minus previziunea pe care o exprimați. Așadar, nu vorbiți de excitarea spiritelor; vorbiți de necesitățile serviciului armatei, de reintegrarea armelor în depozitul general etc. »². Era o primă încercare de explicație, cită vreme chestiunea nu luase amploarea de mai târziu. Probabil însă că și Negri și Cuza și-au dat seama că o asemenea explicație nu va fi crezută. Cel dintîi, prevăzînd postura delicată în care se va găsi și necesitatea de a se sprijini pe unul sau unii dintre ambasadori, dă o nouă telegramă, cifrată, a doua zi, 25 noiembrie. « Alteța-Voastră — spune el — trebuie să bănuiască ce mă așteaptă la Constantinopol. De aceea o întreb, unde va trebui să caut puțin sprijin, și pentru a avea aerul că nu ignor complet lucrurile. Nu voi abuza de acest sprijin... »³. Ce vor mai fi reflectat amîndoi nu știm, cert este că Negri nu mai pleacă la Constantinopol, ci rămîne la Galați⁴; explicațiile pe care le așteaptă ambasadorii marilor puteri de la Înalta Poartă vor fi date de agentul nostru ad-interim Teodor Callimaki, subalternul lui Negri. Cînd Poarta cere lui Cuza, neprotocolar, prin reprezentantul ei în Comisia europeană a Dunării, Omer Fevzi Pașa, reprezentant care n-avea rol de agent diplomatic, sechestrarea imediată a armelor⁵, Cuza nu răspunde direct, ci însărcinează pe Negri, care se afla la Galați, unde era și sediul comisiei, să transmită reprezentantului ture refuzul său. Telegrama în acest sens are următorul cuprins: « București, 15/27 noiembrie 1862. Domnului Negri. Galați. Omer Pașa îmi telegrafiază că îmi mulțumește pentru promisiunea pe care am binevoit să i-o fac de a mă ocupa serios de chestiunea armelor și mă informează că are ordin de a-mi cere, în numele Sublimei Porți, sechestrarea imediată a armelor. Spuneți-i că mă mir că-și permite să judece anticipat o chestiune care privește în mod special guvernul meu și asupra căreia nu sînt încă informat

¹ Academia R.P.R., Arh. Cuza Vodă, vol. VII, f. 166—166 v. Vezi, în același sens, și scrisoarea autografă trimisă de Negri, din Galați, lui Cuza, la 10/22 noiembrie 1862 (M.A.E., f. 10 v.)

² Academia R.P.R., Arh. Cuza Vodă, vol. VII, f. 166 v.

³ *Ibidem*, f. 167—167 v.

⁴ În scrisoarea trimisă din Galați, la 25 noiembrie/7 decembrie 1862, lui Cuza, el arată că așteaptă de pe o zi pe alta sosirea vaporului spre a pleca la post cu un moment mai devreme. « Au fost furtuni puternice — continuă el — care au împiedicat vapoarele de la Sulina să iasă [în mare], ca și pe cele de la Constantinopol să intre [pe gura Sulinei]; mă tem mult ca Dunărea să nu înghețe. Întrevăd această eventualitate cu teroare, fiindcă va trebui din nou să traversez Bulgaria în miezul iernii... » (Arh. Cuza Vodă, vol. I, f. 338—338 v.). E totuși semnificativ că n-a plecat nici pe uscat, nici cu vaporul, rămînînd, poate din ordin, în țară pînă pe la 10 februarie stil nou 1863. La 11 februarie, T. Callimaki, agentul nostru ad-interim la Constantinopol, anunța ambasadorilor de acolo sosirea iminentă a lui Negri (Academia R.P.R., Arh. Cuza Vodă, vol. XVI, f. 293).

⁵ Iată cuprinsul telegramei trimise din Galați, la 27 noiembrie 1862: « Alteței-Sale Sere-nisime Principele Cuza, București. Mulțumind Alteței Voastre de promisiunea pe care a binevoit să o facă de a se ocupa serios de afacerea armelor, o informez că am ordin, în numele Sublimei Porți, de a-i cere sechestrarea imediată a acestor arme. Semnat: Omer Fevzi ». (M.A.E., f. 20, Academia R.P.R., ms. 5 743, f. 261).